

“መጻሕ ቃል እምደመና ዘይብል ዝንቱ ውእቱ ወልደየ ዘአፈቅር ሎቱ ስምዕዎ”



**ንባባት:** ቲቶ 2:11-14፤ 3:4-7፤ 1ዮሐ 5:1-13 ግ.ሐ. 10:34-39፤ ሉቃ 3:15-22

**ምስባክ:** 1. ርእይከ ማያት እግዚአ፡ ርእይከ ማያት ወፈርሁ፡ ደንገፁ ቀላያተ ማይት ወደምፀ ማይትሆሙ። መዝ. 76:16

2. ባሕርኒ ርእየት ወንዮት ወዮርዳኖስኒ ገብኦ ድኅረሁ አድባር አንፈርፀፁ ከም ሓራጊት። መዝ.113:34

**መዝሙር:** ሖረ ኢየሱስ በትፍሥሕት ውስተ ከብካብ “ኢየሱስ አብ ማእከል ሕዝቢ ተአምራትን ድንቂ ነገራትን እናገበረ ናብ መርዓ ተሓጉሱ

ከደ ክብሩ ነርድእቱ ገለጸ ንሳቶም ከኦ ብኡኡ አመኑ፤ በቲ ብኡምላኽ ዝተዋህበ በረኽት እቲ አቦ ዳስ አድነቕ ወዲ አምላኽ ተስፋናን በጃናን ኮነ፤ ካባና ስዉር እንከሎ ነቲ ማይ ናብ ወይኒ ለወጦ” ይብል።

ዘመነ አስተርእዮ ኢና ዘሎና እዚ ኸአ ብፍሉይ ንጥምቀት እዩ ዜስምዕ ምኽንያቱ ኸአ ኅይታና ክብሪ መለኮቱ አብ ጥምቀቱ ስለ ዝገለጸልና። ዘመን አስተርእዮ 5 ሰናብቲ ዝሓዘ እዩ።

እዚ እዋን ድርብ ብዓላት እነብዕለሉ ጊዜ እዩ፤ ማለት ጥምቀት፤ ቃና ዘገሊላ፤ ክብረ ብዓል ቅዱስ ሚካኤል አብ ከረን፤ እዚ ኹሉ ምስ አምላኽ ዘሎና ርክብ ሓቀኛ መልክዑ ሒዙ ሰላም ፍቕሪ ሓጎስ ለቢስና ክንጉዓዝ ምእንቲ እዩ። ናይ ኢየሱስ ጥምቀት እንታይ እዩ? ጥምቀት እንታይ ማለት እዩ እንታይከ ይጠቕመና፤ እንታይ ፍሉይ መልእኽት የዘኻኸረና ኢልና ክንስተንትን የድሊ።

ጥምቀት ኢየሱስ አምላኽ ብርእሱ ባኅርና ለቢሱ አብ መንጎና ዝሓደረሉ ብዓቢ ተገልጸ አብ ሩባ ዮርዳኖስ ዝተፈጸመ እም ንነፍስወከፍና ፍሉይ ትእምርቲ ከምዝሃበና ዘዘኻኸር እዩ። አምላኽ አብ መንጎና ብፍሉይ መንገዲ ሓዲሩ ተገሊጹና፤ እዚ ግልጽት አስተርእዮ ንብሎ። ሰለስተ ተገልጸታት ብፍሉይ ንዝክር፤ (1) ልደት፡ ኢየሱስ አብ መብልዕ ማል አብ ቤተልሔም ምስ ተወልደ ተገሊጹና። ነዚ ቀዳማይ ግልጽት ክርእዩ ዝተዓደሙ ንኹሎም ድኻታት፤ ሓጢአተኛታት፤ ንኹሎም ብትሑት ዓይኒ ዝርእዩ ወኪሎም ዝመጸ እቶም ሕያዊት ጓሶት እዮም። እዚ ቀዳማይ አስተርእዮ ይብሃል። (2) ኢየሱስ ምስ ተወልደ ንኹሉ ዓለም ክግለጽ እዩ መጺኡ። ማቴዎስ ወንጌላዊ ነዚ ከረድአና ኢሉ ነቶም ሰለስተ ፈላግት ካብ ርሑቕ ምስራቕ ዝመጹ ሰብአ ሰገል ከም ዝተገልጸ የዘንትወልና። (3) ናይ አምላኽ ህላዌ አብ መንጎና ብኢየሱስ አቢሉ እዩ እዚ አብ አርባዕቲአም ወንጌላውያን ተገሊጹ ንረኽቦ። እዞም ክልተ ቀዳሞት ግልጽታት ምስ ልደት ኢየሱስ ክተሓሓዙ እንከለዉ እዚ ሳልሳይ ግልጽት ግን ድሒሩ ዝመጸ ስብከቱ አብ ጊዜ ምጅማር እዩ ተገሊጹ ማለት አብ ጊዜ ጥምቀቱ ብዮውሓንስ።

አብ ትንቢተ ኢሳያስ 40:1-11 ዘሎ እንተ አንብብና ናይ ተስፋን ምጽንፍዕን ንህዝበ አምላኽ ዝተዋህበ ንርኢ። ትንቢት ኢሳያስ ብምልኡ ንክርስቶስ እዩ ዘመልክት ንሱ እቲ ቅቡእ አምላኽ ክንሓዊ ኢሉ አብ መንጎና ዘሎ። ብዝያዳ ምስኡ ዘሎና ርክብ ከጽንዕን ሰላምና ክሓድስን ኢሉ

ምሳና ዘሎ እዩ። ኢሳያስ ከምዚ እናበለ ይገልጽ “ንሕዝባይ አጸናንዎ እወ ንሕዝባይ አጸናንዎ . . . . ነቶም ዝተበጀዎም ሕዝቢ ጊዙ ብኃይሊ ኺገዝእ ይመጽእ ኣሎ። ንሱ ንመጻሕኡ ኸም ንሳ ይክናኸነን ንዕድሙቱ ኣኪቡ ኣብ ሕቕፉ ይስከመን ነተን ዜጥብዎ ድማ ብህድኣት ይመርሐን” ይብል። እዚ እዩ እቲ ክርስቶስ ብመንፈስ ቅዱስ ዝተቐብሎ። ኣብ ጊዜ ጥምቀቱ ብአምሳል ርግቢት ኣብ ልዕሊኡ ወሪዶ ንአገልግሎት ክወፍር ዝተዋህቦ።

ቅ. ጳውሎስ ኣብ ቲቶ ዝጻፋፉ (2:11-14) ዘዘኻኸረና “ንሕና ብዝገበርናዮ ግብሪ ጽድቂ ዘይኮነስ ብምሕረቱ ማለት ቦቲ ኻልኣይ ልደት ዚህብ ምሕጻብን ብመንፈስ ቅዱስ ብምሕዳስን ኣድኃነና። ብጸጋኡ ጸዲቕና ብተስፋ ናይ ዘለዓለም ሕይወት ወረሰቲ ምእንቲ ኸንከውን ብመድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ገይሩ ንመንፈስ ቅዱስ ኣብ ልዕሊና ኣብዚኡ ኣፍሰሶ” (ቲቶ 2:5-7) ይብላና። ክርስቶስ ብጥምቀቱ ንኣና መንጪ ጸጋ ጥምቀት ቀደሰልናን ከፈተልናን። ብጥምቀቱ ገሩ ኸኣ ጉዕዞ ድሕነትና ጀመሮ። ኣብ ክርስቶስ ብምጥማቕና ኣብ ናይ ድሕነት መስርሕ ተቐባልነት ረኺብና።

ኣብ ወንጌል ሉቃስ እግዚአብሔር ኣብ “ብእኻ ዝተሓጎስኩ ፍቁር ወደይ ንስኻ ኢኻ” እናበለ ክዛረብ ተሰምዖ። ኣብዚ ጥምቀት ኣምላኽ ንክርስቶስ ብመንፈስ ቅዱስ ኣጠሚቕዎ ኣብ ተልእክኡ ምሕረትን ሰላምን ኣብ ኩሎም ህዝቢ ከምጽእ ኸኣ ኣበጊሰዎ። ክርስቶስ ተልእኮኡ ክጅምርን ብግዚኡ ንዝነበረ ስርዓት ክፍጽምን ንኣና ፍሉይ ጥቕሚ ምስጢረ ጥምቀት ከረድኣናን ኢሉ እዩ ተጠሚቕ እምበር ግድን ዘድልዮ ኮይኑ ኣይኮነን። ምኽንያት ኣብኡ ዝኾነ ናይ ኣዳም ኃጢአት ሳዕብን ኣይርክበን ስለዚ ጥምቀት ዮሐንስ ይኹን ካልእ ኣየድልዮን እዩ ነሩ። ንኣና ግን የድልዮና ምኽንያቱ ብጸጋ ጥምቀት ኢና ካብቲ ካብ ኣቦና ኣዳም ዝወረሰናዮ ኃጢአት እንነጽሕ። ኣብ መልእኽቲ ዕብራውያን ነዚ ክገልጽ እንከሎ፡ “ክርስቶስ ብዘይካ ኃጢአት ብኹሉ ንኣና መሰለ ይብል” (ዕብ 4: 15)።

ኣዕሙቕ ኣቢልና እንተ ርኣና እንታይ እዩ ምስጢር ጥምቀት ኢየሱስ ኢልና ክነስተንትን ግቡእ እዩ። ኢየሱስ ክጥመቅ ዝደለየሉ ምኽንያት ንሱ ብዘይካ ሓጢአት ብምልኡ ንኣና ከም ዝመሰለ እም ኣባልና ከም ዝኾነ ከረድኣና ኢሉ እዩ። ብኹሉ ብዘይካ ሓጢአት ንኣና መሲሉ ቀሪቡና። እቲ ኣምላኽ ንኣና ብዝቐረበ መገዲ ክቐርብና ዝደለየ መንገዲ ቦቲ ዝተሓተ ንኣና መሲሉ ቀሪቡና። ንሱ ንኣና ንኃጣን መታን ክመልስ ኢሉ ንስርእሱ ኣዋረደ ኣብ መጨረሻታ ከኣ ኣብ መስቀል ብዘሕፍር ሞት መይቱ ደቂ ሰማይ ገሩና።

ኣብ ሩባ ዮርዳኖስ ዝኾነ ነገር ክርዳእ እንተኾና ልዕሊ እቲ ኣብኡ ዝተፈጸመ ማለት ጥምቀት ክንሓስብ ኣሎና። ኣብ ሩባ ዮርዳኖስ ዝተፈጸመ ነገር ዘርእየና ኢየሱስ ብምሉእ ሰማያዊ ኣብኡ ከም ዝተቐበሎን ከም ዘጽደቕን እዩ። ኣብ ሩባ ዮርዳኖስ ኢየሱስ ብሰማያዊ ኣብኡ ንተልእኮ ከም ዝተበገሰ ንርኢ። ኣብዚ ምሉእ ሓላፍነት ካብ ሰማያዊ ኣብኡ ከም ዝተቐበል ንርኢ። ካብቲ ማይ ክወጽእ እንከሎ ሰማያት ተኸፍቱ መንፈስ ኣምላኽ ከኣ ኣብ ልዕሊ ኢየሱስ ወረደ፡ “እዚ ዘፈቅሮ ወደይ እዩ ብኣኡ ዝሰመርኩ” ዝብል ቃል ከኣ ተሰምዖ። እዚ ናይ ኢየሱስ መንፈስ ቅዱስ ምቕባል እዩ ክንብሎ ንኸእል። እቶም ብዓይኒ እምነት ዝርእዩ ጥራሕ ክርእይዎ ዝኸእሉ። ንሕና እውን ኣብ ጊዜ ጥምቀትና ነዚ ጸጋ ኢና ተቐብልና።

ኣብ ግ.ሓ. ጴጥሮስ ንቀርኔለዎስ ነቲ መጀመርያ ካብ ኣረማውያን ዝኣመነ ከጠምቑን ብዝሰባ ኢየሱስ ክዛረቦ እንከሎ “ኣምላኽ ብመንፈስ ቅዱስን ኣኃይልን ቀብኦ” ይብል። ኣብዚ እቲ ቕብኣት ብማይ እምበር ብዘይቲ ከም ዘይኮነ ንርኢ። ኣብዚ ቕብኣት እዚ ኢየሱስ ንጉሥን ገይታን ከም ዝኾነ ንርኢ። ክርስቶስ ዝብል ስም ንቕብኣቱ እዩ ዘመልክት ትርጉሙ ኸኣ “እቲ ቕብኣ”

ማለት ኮይኑ ብዕብራይስጢ መስሕን ዝብል እዩ። እዚ ኹሉ ኢየሱስ ንተልእኮ ቅድሚ ምውፋሩ ዝተገብረ ስርዓት ኣብ ዝተፈጸመሉ ጊዜ ዝኾነ እዩ።

ኣብ ትንቢት ኢሳይያስ 42:1-7 ዘሎ ኣነጻጺርና እንተ ረኤና ምስ ምስጢር ጥምቀት ኢየሱስ ዝሰማማዕ መግልጺ ንርኢ “ኣነ ዝኃረኽዎ ብእኡኽኣ ባህ ዝብለኒ ዝድግፎ ባርያይ እንሆ መንፈሰይ ኣብኡ ኣጎዲረ ኣሎኹ” ዝብል ነንብብ። ነዚ ናይ ኢሳይያስ ትንቢት ምስ ናይ ኢየሱስ ተልእኮ ከምዚ ዝስዕብ ገርና መቐልና ክንርእዮ ንኽእል።

- ኣይክጭድርን ድምፁ ዓው ኣቢሉ ኣብ ኣደባባይ ኣይክስማዕን እዩ።
- ጭፍሉቕ ሻንብቆ ኣይክሰብርን ኪጠፍእ ደልዩ ዚተክኽ ጧፍ ድማ ኣይኪጥፍእን እዩ።
- ፍትሒ ኣብ ምድሪ ክሳብ ዝምስርት ኃይሉ ኣይሓምቕን ኣይሕለልን. . . . ።
- ኣነ ጸዋዕኩኻ ኣብ መድሪ ፍትሒ ምእንቲ ኽትገብር ከኣ ኃይሊ ሃብኩኻ።
- ብርሃን ኣሕዛብ ክትከውን ኣረኹኻ፣ ንስኻ ኸኣ ኣዲንቲ ዕዉራት ክትከፍትን ንእሱራት ካብ ቤት ማእሰርቲ ነቶም ኣብ ጸልማት ተኣሲሮም ዚነብሩ ኸኣ ኻብ ማእሰርቶም ከተውፅእም ኢኻ።

እዘን ኣብ መጨርሻታ ዘለዎ ቃላት ኢየሱስ ኣብ ናዝሬት ኣብ ዓዱ ኣብ ቤተ ጳሎት ኣይሁድ ኣብ ሉቃስ 4:18-19 ክደግሞ ንርኢ። እዚ ኹሉ ብግሩህ መንገዲ ኣብ ሩባ ዮርዳኖስ ክፍጸም ንርእዮ። እዚ ዓቢ ግለጸት ኣምላኽ ብኢየሱስ ክርስቶስ ንጉሥናን ጎይታናን ኣብ መንጎና ምስ ኃደረ ክወን ኮነ።

ጥምቀት ክርስቶስ ክንዝክር እንከሎና ናይ ነፍስ ወከፍና ጥምቀት ምስቲ ናይ ኢየሱስ ዘልኦ ርክብን ክነስተንት ትርጉሙ ፈሊጥና ዳግም ክንሕድሶ ንማለት እዩ። ኣብ ትምህርተ ክርስቶስ ከም ዝተመሃርናዮ ጥምቀት ናይ ኣቦና ኣዳም ሓጢአት የጥፍኣልና ደቂ እግዚአብሔር ከኣ ይገብረና። ብፍላይ ሕፃናት ካብ ወለዲ ዝተወርሰ ሓጢአት ብቕጽብት ከንጽሖም እንከሎ እሞ ሓጎብ ምስ ነጽሖ ካብኣታቶም ዝሕተት ዘይብሎም ይኹኑ ንሓዲስ ሕይወት ኣብ ክርስቶስን ኣብ ማሕበሩን ይኣትዉ።

ኣብ ገለ ክፍሊ ዓለማት ብፍላይ ኣብተን ብሃብቲ ርእሶን ዝኸኣላ ክርስትና ደኺሙ ሃብቲ ዓለምን ዛሕሊ መንፈስን ዛሕሊ ኣብ ዘሎ እዋን ገለ ክርስትንኦም ክኸሕዱ ገለ ኸኣ ነቲ ብንእስነቶም ዝተቐበልዎ ጥምቀት ክንጸጉ ንርኢ። ካቶሊካውያን ምዃኖም ዝነጽጉ ንርኢ። እንተኾነ ክትርድኦ ጽጉም እዩ ክርስትና ትርጉም ሕይወትካ ዝህበካ ኩሉ ሕይወትካ ሕጉስ ክትከውን ቅኑዕ መንገዲ ዝሕብረካ ከንሱ ሰባት ንግጉይ መገዲ ይመርጹ። ንሕና ሓቀኛ ትርጉም ጥምቀትና እንተ ተረዳእና እዚ ጨሪሹ ኣይምኹነን።

ጥምቀት ከም ኩሎም ምስጢራት ፈሊኻ ዝርኣ ኣብ ሓደ ፍሉይ ክፍሊ ሕይወትና ዝርኣ ኣይኮነን። ክንጥመቕ ከሎና ንምሉኡ ሕይወትና ኣሰንዩ ዝኸይድ ጸጋ ከም ዘልብሰና ብምእማን እዩ። ንሕና ሕፃናት ከሎና ይኹን ምስ ዓበና ይኹን ዝህበና ጸጋ ሓደ እዩ ንሱ ኸኣ ብምሉእ ምስ ማሕበር ቤተክርስቲያን ኣባላት ንኸውን። ተቐበልቲ ጥራሕ ዘይኮነ ኣብ ኩሉ እጃምና ነበርክት። ጥምቀት ብዘይድላይና ዝተሞህበና ብሓይሊ ዝተገብረልና ጉዳይ ኣይኮነን። በዚ ምኽንያት እዩ ብፍላይ ነቶም ምስ ዓበዩ ዝጥመቑ ነቂሕ ምስንዳውን ምምሃርን ምፍላጥን ዘድልዮም። ከምኡ ድሕሪ ጥምቀት እውን ቀጻሊ ትምህርንት መግለጽን በብእዋኑ ዝውሃብ። በዚ ኢና ጥምቀት ኣብ ቅድሚ

ምሉእ ማሕብር ቤተክርስቲያን እንፍጽሞ። ናይ አቦና ኣዳም ሓጢአት ብገለ መንፈሳዊ ኣንብሮ ኢድ ወይ ብገለ ተአምራታዊ ቃላት ብምድጋም ኣይ ኮነንን ዝጠፍእ ብጥምቀት እዩ ዝጠፍእ።

ጥምቀት ክሕግዘና እንተኾነ ኩሉ ጊዜ ምስ ከማና ዝበሉ ሰባት ዝተአሳሰረ ጥቕሚ ክህልወና ኣልኦ። ጥምቀት ምስ ማሕበረ ዘየራኸብ እንተኾነ ቤተክርስቲያን ሱቕ ኢላ ኣይትህበናን እያ። ጥምቀት ምስ ካልኦት ርክብ ክህልወና ከሎ ጥራሕ ኢና ክንቅበሎ እንኽእል። ጥምቀትና ልክዕ ከምቲ ናይ ኢየሱስ እምነትና ምስ ካልኦት ክንካፈሎ ማለት ብቻልን ብኣብነትን ክነተግብሮ ኣሎና። እዚ ክንገብር ካብቲ ንሰውነትና ካብ ሓጢአት ክንከላኸል እነጥፍኦ ኣይሊ ንላዕሊ ክኸውን ይኽእል።

ሕርየትና ሕያው መሰኻኸር ወንጌል ክንከውን፣ ናይ ዓለም ጨው ክንከውን፣ ኣብ ጎቦ ዝተደኮነት ከተማ ክንከውን፣ ሽምዓ ኮና ኣብ ከባቢና ዘሎ ጸልማት ብብርሃን ክንኩልዎ፣ ምስኩሎም ማህበር ክርስቶስ ኮና ብኣደ መንግስቲ ኣምላኽ ክነቕውም እዩ። ነዚ ኣዕሙቕ ኣቢልና እንተ ኣሰብናሉ ዘሎናዮ ዘመን ብፍላይ ክርስቲያን ወላ እውን ደቂ ኣደ እምነትን ዓድን ነነድሕዶም ጨካኔ ብዝመልኦ ክጣፍኡን ክጸልኡን ክትርኢ ከሎኻ ኣብ ሕልናኻ ምልክት ሕቶን ብኣቂ ዘሰክፍን ኩነት ይፈጥር። ብጥምቀት ዝለበስናዮ ኣላፍነትን ጸጋን ንጸጋም ኣዲግና ልኡኻት ሰይጣንን መሳርሕቱን ኮና ኣሎና። ስለዚ ኣብ ልብና ኣብቲ ብጥምቀት ዝኣቶናዮ ማሕላ ንመለስ። እዚ ካብ ኢሳያስ 42 ዝጠቐስናዮ ንኢየሱስ ይኹን እምበር ዘመልክቶ ንነፍስወከፍና እውን ይምልከት እዩ። ጥምቀትና ኣደ ጊዜ ዝተወሃብናዮ ኣብ መዝገብ ጥምቀት ተመዝጊቡ ዝተርፍ ኣይኮነን፣ ሕያው ነገር ብቐጻሉ ክዓሙቕን ክህብትምን ዘልኦ ጉዳይ እዩ።

ሎሚ ልብና ንሰማያዊ አቦና ከፊትና ናብኡ ንጠምት እሞ እተን ንኢየሱስ “እዚ እቲ ዘፍቅሮ ወደይ ብኣኡ ኣጸቢቐ ዝተሓገስኩ” ዝብላ ኣብ ነፍስወከፍና ክድገማ። ጥምቀት ንኣዲስ ጉዕዞ መንፈስ ክንክተል እሞ ንስብከተ ወንጌል ክንወፍር ኣዲስ ኣይሊ ዝህበና እዩ እሞ ኩልና ብኣደ ኣሜን ከምኡ ይግበረልና ንበሎ።

ብሩኽ ብዓለ ጥምቀት ንኹልና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ